

Broeders en zusters,

1. **[1]** Psalm 121 is de wegenkaart voor het volk van God onderweg naar de stad van God. Onderweg naar de stad van God moet het volk van God door ... de bergen. De bergen. **[2]** Wat zie jij voor je als het over bergen gaat? Dit is een plaatje van de bergen bij ons om de hoek in Canada. **[3]** Maar misschien zie jij in gedachten de Mount Everest, zoals je die vanuit een vliegtuig kunt bewonderen, van boven de wolken. **[4]** Of heb je, zoals anderen, ook hier in de kerk, de mooiste foto's van de mooiste vakanties in de Alpen in je woonkamer hangen. Met zulke beelden kun je de macht van de bergen een beetje temmen. Domesticeren, heet dat, huiselijk maken.

De bergen. Voor het volk van God onderweg naar de stad van God Anno 1000 voor Christus waren de bergen van een andere categorie. Bergen? **[5]** Bedreigend! Huiveringwekkend! En gelijk hebben ze. Puur fysiek: bergen zijn gevaarlijk. Maar ook als psychisch gegeven: er gaat iets bedreigends vanuit. Geen wonder dat mensen de neiging hebben om de bergen als woonplaats van de goden te definiëren. De oorspronkelijke Olympische helden waren Zeus en de zijnen. Door die fysieke en geestelijke angstaanjagendheid van de bergen verbaast het je niet dat pas in 1953 de Mount Everest voor het eerst beklommen is. 8848 Meters bedreigende grootsheid.

De bergen. Wees eerlijk: die dreiging van de bergen, die ken je ook wel uit ervaring of je kunt je die voorstellen. Je moet nog 500 meter klimmen naar de volgende berghut en je kijkt benauwd naar de wolken die dicht- en dichterbij komen. Je bent uitgegleden op een bergpaadje en het ging net goed want je kon je net vastgrijpen maar je hebt je enkel wel bezeerd. En stil eens... hoor je daar in de verte een onweersbui? Maar waar dan? Links of rechts? Het geluid lijkt van overal te komen en waar moet je heen? Zo kun je je voorstellen hoe het volk van God door de bergen onderweg naar de stad van God Anno 1000 voor Christus om hulp zocht. 'Ik sla mijn ogen op naar de bergen, van waar komt mijn hulp?'

'Mijn hulp komt van de HEER die hemel en aarde gemaakt heeft.' Het is goed, je hebt deze Psalm van God al zo vaak mogen lezen dat jij zo de overstap maakt van de roep om hulp naar de Gever van de hulp. Maar mag ik je vragen hier nog even bij stil te staan? Hier is het volk van God,

daar zijn de bergen, daar is de stad van God. Je hulp komt niet van links, je hulp komt niet van rechts, **[6]** je moet er dwars doorheen. En je hulp komt van de God, naar wie zijn stad je onderweg bent. Daar voor je, daar is God. 'Nee, daar voor me zijn de bergen.' Daar voor je, daar is God. Psalm 121 als de wegenkaart voor het volk van God wijst je niet op sluiproutes, linksom of rechtsom. Psalm 121 tilt je niet op, gemakkelijk over de bergen heen. Je roept om hulp en je krijgt hulp. Maar de bergen blijven.

De bergen. Het is niet zo, dat de ware God, de God van de bijbel, zich daarmee gelijkstelt met de goden die van ons een plaats in de bergen gekregen hebben. Die vergissing is wel eens gemaakt. 'Hun God is een berggod,' zeiden de Arameeërs. En ze dachten dat het daarom slimmer was om de Israëlieten uit te lokken om in de vlakten te gaan vechten. Waar die god van hun niet zoveel invloed had. Want, ja, die bergen, je weet maar nooit... En moet je ook niet toegeven dat God zich verbindt aan bepaalde bergen? Ik denk aan de berg Sinaï, waar Hij aan Mozes zijn wetten gaf. Ik denk aan de berg Sion, de tempelberg hartje Jeruzalem. God en de bergen, is Hij er dan niet thuis? Ja, maar moet je horen: Hij is thuis waar Hij wil. In bergen en in dalen, ja overal is God. Hij is thuis in hemel en op aarde, want Hij is de HEER, de schepper van hemel en aarde. **[7]** De bergen zijn van God. Boven de bergen uit is God. De ware God.

De bergen. Als jij hoort bij het volk van God en onderweg bent naar de stad van God kun je er niet omheen. En dan gaat het natuurlijk niet alleen over de jaarlijkse pelgrimstochten vanuit het grondgebied van Israël naar de stad van God op de berg van God, Jeruzalem. Dan gaat het ook over jou als lid van Gods kerk onderweg naar Gods toekomstige koninkrijk. De bergen, je kunt er niet omheen. Dat maakt de wegenkaart in Psalm 121 je duidelijk. Daarmee maakt Psalm 121 een duidelijke keus, een geloofskeus. Er zijn religies, die voor de bergen zeggen: 'De bergen zijn niet echt.' Dat is de mystieke oplossing, van bij voorbeeld het Boeddhisme. Dan sla je je ogen op naar de bergen – maar dan doe je ze dicht en je keert in tot jezelf en kijk, er zijn geen bergen meer. Nee, niet als je je ogen dichtdoet. Het geloof van Psalm 121 is daarentegen een realistisch geloof. Daar zijn de bergen, echt en bedreigend. **[8]** Hier is je angst. God helpt je verder.

Je komt wel eens mensen tegen met een Maxi-Cosi geloof. Dat is niet het geloof van Psalm 121. Een Maxi-Cosi geloof is een geloof, dat op zoek is naar een leven zonder pijn. En de god die daar dan bij hoort is een lieve god, die je hand vasthoudt en je schouderklopjes geeft. De god die daarbij hoort is eigenlijk alleen dan dichtbij in je leven, wanneer je leven heel vredevol en gelukkig verloopt. Dat is niet de God van Psalm 121, de Schepper van hemel en aarde. Hij is nabij, maar dan in bergen en in dalen. Hij is je hulp, en ik wil je straks nog meer vertellen over hoe Hij dat is, maar daarmee zijn

de bergen niet verdwenen. Het geloof van de bijbel is een realistisch geloof. Er zijn bergen, maar boven en over en dus in de bergen is God.

Is dat nou een boodschap om vandaag mee te geven aan doopouders en hun kinderen? Nee, dat is het niet. Deze kinderen en al de kinderen die God ons geeft mogen gerust gedragen worden in geloof. Dat is ook heel concreet zo: jullie dragen ze vanmorgen hier de kerk binnen, op jouw of jouw arm liggen ze als ze de doop ontvangen. Maar jullie weten en zij moet leren, dat ze dan moeten gaan groeien. Fysiek groeien, natuurlijk, en wie weet wat voor bergbeklimmer er uit ze groeit. Maar ook: geestelijk groeien. De wereld onder ogen leren zien, met de bijbehorende bergen. Psalm 121 is de wegenkaart voor het volk van God onderweg naar de stad van God. Maar dan vraagt deze Psalm om een volwassen geloof.

2. 'Hij zal je voet niet laten wankelen.' **[9]** Wankelen. Ik wil nu iets zeggen over de hulp die God biedt. Psalm 121 is ook daarin heel duidelijk. 'Hij zal je voet niet laten wankelen, hij zal niet sluimeren, je wachter.' En verderop: 'De HEER behoedt je voor alle kwaad, hij waakt over je leven.' Is dat zo? Dat is niet zo. **[10]** Toch? Jullie zijn gelovige mensen. Jullie zijn Gods volk onderweg naar Gods stad. Vertel me eens: nooit gestruikeld onderweg? Nooit iets vervelends meegemaakt? Misschien ben je wel van jongs af in de kerk opgegroeid. Ik denk dat je uit alle fasen van je leven, van je leven met God ook, de momenten kunt aanwijzen, dat je wankelde, dat kwaad je trof. Of misschien zit er wel een duidelijke scheiding in je leven: eerst geloofde je niet in God en nu wel. Dan kun je de vergelijking maken. Was het zo dat je alleen wankelde voordat je God had leren kennen? Of raakte het kwaad je ook nog wel, nadat God je het geloof had gegeven? Dit is een probleem: Psalm 121 belooft je Gods grandioze hulp onderweg, maar in de werkelijkheid is Hij er natuurlijk wel, maar niet altijd op die manier. Psalm 121: een realistische Psalm? Wel als het over bergen gaat, niet als het over wankelen gaat...

Wankelen. De Psalm, Gods openbaring, zegt dat je niet zult wankelen. De ervaring leert anders. Je kunt dit probleem oplossen door te wijzen op de cultuur, de tijd waarin de Psalm gegeven werd. Dan zeg je bijvoorbeeld het volgende: deze Psalm was het woord van God voor het volk van God in zijn kindertijd. **[11]** Even voor de duidelijkheid: de apostel Paulus zelf spreekt ergens over de tijd dat alleen Israël het volk van God was als de tijd waarin het volk van God nog als het ware op de basisschool zat. (In Galaten noemt Paulus de wet van Mozes de schoolmeester voor Israël.) Vervolgens zou je dan kunnen zeggen: God praat dus in Psalm 121, 1000 voor Christus, als een Vader

tegen kleine kinderen. 'Nee hoor, je hoeft niet bang te zijn dat je zult struikelen. Je hoeft niet bang te zijn voor het kwaad. Je vader is bij je.' En, dat hoort er dan bij, wij zijn volwassen gelovigen en, jammer of niet, wij zijn niet meer te troosten met lieve woorden.

Om meer dan één reden ben ik het met deze benadering niet eens. Allereerst om een reden vanuit de praktijk. Iedere nieuwe generatie en iedere andere cultuur heeft altijd en overal de neiging om zichzelf als het logische, volwassen sluitstuk van een ontwikkeling te zien. Daarmee ziet iedere nieuwe generatie en iedere andere cultuur de rest als achterhaald, onderontwikkeld, kinderlijk. Puur vanuit de praktijk lijkt me dat een nogal hoogmoedige houding. Maar vervolgens: de bijbel is tegen deze vorm van afgoderij met jouw generatie of met jouw cultuur. Het koninkrijk van God is niet van deze wereld; in Christus is Jood noch Griek. Deze bijbelwoorden betekenen dat de openbaring, het geloof en de kerk niet vastzitten aan een bepaalde tijd of aan een bepaalde cultuur. Openbaring, geloof en kerk gaan daar bovenuit, daar tegenin, zijn cultuurvormend in plaats van cultuurvolgend. Psalm 121 is geen kinderlied uit een voorbije tijd. Psalm 121 tekent de realiteit van het volk van God onderweg naar de stad van God, nu.

Wankelen. God zegt dat je niet zult wankelen, maar de ervaring lijkt anders. Moet je dan misschien dat wankelen zelf wat nuanceren? **[12]** Zo van: God laat niet toe dat je voet wankelt, dat betekent: als je wegglijdt, zorgt Hij dat je niet valt? En: de HEER behoedt je voor alle kwaad, dat wil zeggen: Hij zal je erdoorheen helpen? Allereerst: dat is op zich zeker waar. Ik denk hier aan wat Paulus zegt in Romeinen 8: 'En wij weten dat voor wie God liefhebben, voor wie volgens zijn voornemen geroepen zijn, alles bijdraagt aan het goede.' Dat is een reële ervaring van gelovige kinderen van God en het is dus ook een realiteit volgens de openbaring van God: er is kwaad, maar God buigt het ten goede. Je merkt dat je enkel zwikt, maar Hij grijpt je vast. Dat is goed.

Maar in Psalm 121 gaat het wel een stap verder. 'Hij zal je voet niet laten wankelen.' 'De HEER behoedt je voor alle kwaad.' Dat is de openbaring – en dat is niet de ervaring. Dan kun je proberen de openbaring aan te passen, af te zwakken, maar dan ben je verkeerd bezig. Als je dan ergens vraagtekens bij zet, zet ze dan maar bij je ervaring. Begrijp je waar ik heen wil? Jij zegt: 'Help, ik wankel.' God zegt: 'Ik zal je voet niet laten wankelen.' God heeft gelijk. Jij zegt: 'Waarom treft mij dit kwaad?' God zegt: 'Ik behoed je voor alle kwaad.' God heeft gelijk. Kun je er zo tegenaan kijken? Ik denk dat je dan via Jezus Christus moet kijken. Jij zegt: 'Help, ik wankel.' Jezus zegt: 'Jij weet niet half wat wankelen is.' Hij zegt: 'Kun jij de beker drinken, die Ik gedronken heb? Kun jij de berg beklimmen, die Ik beklommen heb?' Jou belooft God niet te sluimeren: Hij waakt. Maar toen het kwaad toesloeg op Golgotha, en je hoofde niet te kijken van welke kant het onheil aankwam, want het overviel Hem

van alle kanten, toen deed God -mag ik het zo zeggen?- zijn ogen toe. De Zoon van God mocht buiten de stad van God Psalm 121 niet meer zingen. Zodat jij deze Psalm mag zingen, van nu aan tot in eeuwigheid. **[13]** In Christus ben jij al in Jeruzalem, de stad van God.

Deze baby's hier zijn vandaag gedoopt. De doop heeft iets ontroerends, dat is omdat zij, kleine kindjes, iets hebben dat ons raakt. En als je er nu een foto van zou maken, dan zou je die in je slaapkamer kunnen hangen: kijk, gedoopt! Maar dieper dan dat is de doop huiveringwekkend. de doop is het symbolische dieptepunt van je leven. De doop verkondigt in hemel en aarde: dat jij klein kind in feite al gestorven bent - in de dood van Christus. En dieper dan je doop kun je niet struikelen en vallen. Maar weet je wat dat voor hen en voor ons betekent? Dat jouw voet niet zal wankelen en dat jou geen kwaad zal treffen. Zul jij je niet bezeren dan en nooit verdrietig zijn? Jawel, blauwe plekken zul je oplopen en huilen zul je. Maar kijk dan over de bergen naar de stad van God en weet: in Christus ben ik er al. Maakt dat de pijn nu minder of misschien minder echt? Nee, maar echter dan die ervaring is de belofte van God: jij wankelt niet, jou treft geen kwaad. In Christus.

Ik denk dat je gemiddeld een leven lang nodig hebt, om zo te leren kijken naar je leven. Om te leren dat wat jij ziet als wankelen en wat jij ervaart aan kwaad, door God kan en mag beschouwd worden als niet wankelen en als een bijdrage ten goede. Ik denk ook dat je daarbij het woord van God in Psalm 121 serieus moet nemen, in de zin dat je ziet dat deze Psalm begint met 'ik'. Psalm 121 is een Psalm voor het volk van God onderweg naar de stad van God. Maar wanneer ik jou en jij mij de melodie van deze Psalm kunnen leren zingen, je kunt niet voor een ander deze woorden op je lippen nemen. Als jij niet vanaf het begin meezingt: mijn hulp komt van de HEER – hoe zul je dan ooit met Gods volk meezingen van het kwaad dat geen kwaad is? Zonder poëzie: alleen vanuit geloof in God ga je zijn hulp leren zien en ervaren.

3. Maar, en daarmee wil ik deze preek afsluiten: als God jou de ogen geopend heeft, dan mag ik het je toeroepen, dan mogen wij het elkaar toeroepen, midden in de bergen. En weet je wat er dan gebeurt? Dan zingen de bergen mee. Wat wil je, zij kennen immers hun Schepper en laten graag zijn woord weerklinken. Dat is de verborgen boodschap van Psalm 121, de wegenkaart die de weg wijst, die de gevaren eerlijk onder ogen ziet, maar die je ook de echo laat horen van de hoop die God geeft. Luister maar. Begin jij?

[14] 'Ik sla mijn ogen op naar de bergen, van waar komt mijn hulp... mijn hulp... mijn hulp...?

[15] Mijn hulp komt van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft.

[16] Hij zal je voet niet laten wankelen, je wachter zal niet sluimeren... niet sluimeren... niet sluimeren.

[17] Niet sluimeren, hij slaapt niet, van Israël de wachter... de wachter... je wachter.

[18] Je wachter is de HEER... de HEER... de HEER.

[19] De HEER is de schaduw aan je rechterhand: overdag zal de zon je niet steken, bij nacht de maan je niet schaden.

[20] De HEER voor alle kwaad behoedt je... behoedt je... behoedt je.

[21] Behoedt je leven, behoedt je gaan en je komen van nu tot in eeuwigheid.'

Amen? Amen. Amen!